

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลประจำการ
แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางวรรณลักษณ์ ศรีวรรณตัน

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.อวยพร	ต้นमुखกุล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.วิภาดา	คุณาวีกติกุล	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ศิริรัตน์	ปานอุทัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การสร้างเสริมสุขภาพเป็นความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลเพื่อการมีสุขภาพที่ดี โดยแต่ละบุคคลจะต้องมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพในตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มบุคลากรกลุ่มใหญ่ในทีมสุขภาพที่ให้บริการด้านสุขภาพ การศึกษาครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และปัญหาอุปสรรคของการมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลประจำการ แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลประจำการจำนวน 282 คนที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล และการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพของพยาบาลประจำการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรค ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของ เพนเดอร์ และจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา

เท่ากับ .91 และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ .88 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลประจำการ แผนกผู้ป่วยใน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.99$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพในรายด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.68) ที่อยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = 0.91) ด้านโภชนาการ ($\bar{X} = 1.92$, S.D. = 0.81) ด้านการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 0.70) และด้านการจัดการกับความเครียด ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.65) ในขณะที่ด้านกิจกรรมทางกาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.49$, S.D. = 0.93)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคของการมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลประจำการแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านกิจกรรมทางกาย ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และด้านการจัดการกับความเครียด ส่วนใหญ่ที่พยาบาลกลุ่มตัวอย่างระบุ คือ การไม่มีเวลา ด้านโภชนาการ คือ ความไม่ชอบหรือไม่สะดวก ส่วนปัญหาและอุปสรรคด้านการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ ส่วนใหญ่คือ ไม่สนใจ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ของพยาบาลประจำการ แผนกผู้ป่วยในเพื่อเสริมสร้างทั้งคุณภาพชีวิตของพยาบาล และคุณภาพการทำงานในการให้บริการต่อผู้รับบริการ สืบไป

Independent Study Title Health Promoting Behaviors Among Staff Nurses in In – Patient
Department Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Mrs.Wannaluck Srivanton

M.N.S. Nursing Administration

Examining Committee

Lecturer Dr. Ouyporn	Tonmukayakul	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Member
Assoc. Prof. Dr. Wipada	Kunaviktikul	Member
Lecturer Dr. Sirirat	Panuthai	Member

Abstract

Health Promotion is the responsibility of each person for achieving the optimal health. Individual persons have to well perform health promoting behavior, especially staff nurses who are the highest proportion of health care providers. The purpose of this study was to examine the level of health promoting behaviors including problems and barriers of having such behaviors among staff nurses in In - patient Department Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The samples, obtained by using stratified random sampling method, were 282 staff nurses working in In – patient Department Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The study instrument was a questionnaire consisting of demographic data, and the Health Related Activities and Problem – Barriers which were developed by the investigator basing on Pender’s Health Promoting Behavior (Pender, 1996) and related literature. Its content validity index was .91, and reliability value, presented as Cronbach’s alpha coefficient, was .88. Data were analyzed using descriptive statistics.

The major results revealed that health promoting behaviors among staff nurses in In - patient Department, overall, was at moderate level ($\bar{X} = 1.99$, S.D. = 0.78). When each component of health promoting behavior was examined, it was found that the aspect of health promoting behaviors which was at good level was interpersonal relations ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.68), the ones that were at moderate level included health responsibility ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = 0.91), nutrition ($\bar{X} = 1.92$, S.D. = 0.81), spiritual growth ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 0.70), and stress management ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.65), while physical activity was at poor level ($\bar{X} = 1.49$, S.D. = 0.93).

Regarding problems and barriers to health promoting behaviors among staff nurses in In - patient Department Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, it was found that insufficient time was indicated most for health responsibility, physical activity, interpersonal relations and stress management. Inconvenience and not quite interest were mentioned for nutrition and spiritual growth

The results of this study could be used as recommendation for developing health promoting behaviors among staff nurses in In - patient Department Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital so as to improve not only quality of life but also quality of care.